

28 Subat 1967

Ulus (Ankara)

Resim

YÜCEL'i anarak

Tural EROL

DAHA dün gibi geliyor bana; bizim kasabanın Halkevi kitalığında, dergiler arasında geçirdiğim mutlu saatleri anıyorum. Oysa yirmi altı yıl geçmiş üstünden... Resim sergileriyle ilgili yazıları yu tarcasına okurdum. Köti basılmış fotoğraflarına bakıp tabloları gözü müün önüne getirmeye çalışırdım.

Devlet Resim ve Heykel Sergisinden söz edilmeye başlamıştı o yil larda. Bir resim sergisi nasıl bir şeydi acaba? Günlerden bir gün okulumuza yeni atanmış genç resim öğretmeni-miz gözlerimin önünde kocaman, alımlı bir derginin yapraklarını çeviriyordu, hırsızca gözlerim kararır gibi oldu. Hafif bir baş dönmesi gibi bir şey. Röprodüksiyon da olsa ilk defa gerçek bir resim, bir sanat eseri görüyordum. Öğretmenimizin Ankara dan görev yerine gelirken getirdiği o güzel dergi, «GÜZEL SANATLAR» dergisi, gördüğüm resimler de 1. ve 2. Dev-

let Resim ve Heykel Sergisinde ödül kazanmış eserlerin röprodüksiyonlarıydı.

Sonradan öğrenecektim, bütün o yayımların, bütün o sergilerin arkasında bir adam, kocaman yürekli bir adam vardı: İftihar Kitabı'mdaki o güzel, okunaklı YÜCEL imzasının sahibi, Hasan Ali Yücel.

Yıllarca sonra, 27 Mayıs Devrimini izleyen yaz aylarında, ölümünden bir yıl önce onunla tanıştımda o Milli Planlama Komisyonu üyesi ve kültür ve sanat konuları raportörü idi. Ben ona belgeler ve notlar hazırlamakla görevliydim. Ele alınması gereken sorunların çoğunu çözümlü dönüp do laşığı, yıllar önce onun kurduğu ya da geliştirdiği fakat kimi gün küllür düşmanlarının attığı kazıklar, kimi gün ilgisizlik yüzünden yozlaşmış, ya da unutulmuş kurumlara gelip dayanıyordu.

O sıralarda bir gün yabancı bir sanatçıyla beni birlikte evinde ka-

bül etmişti. Resim koleksiyonunu görmek istiyorduk. Yirmi, yirmi beş yıl önce yapılmış bir çok tanınmış tabloyu ilgiyle, heyecanla inceledikten sonra sanatımızın dünü, bugünü ve geleceği konusunda konuştuk. Sonra ben sözü o sıralarda başlamak üzere olan On Yıllık Eğitim Planı çalışmalarına ve Yedinci Millî Eğitim Sürası hazırlıklarına getirdim. Onun bu konulardaki görüşünü öğrenmek istiyordum.

Yücel, sevimli, sıcak gözlerini gözlerime dikip güldü: «Bir yıl içinde üçüncü komisyon çalışması bu... Hem şimdi her konu için ayrı komisyon kuruluşturmam. Eksik olmasınlar, beni de bir komisyona çağırıyorlar. Arkasından Sürası toplanacakmış...» dedi ve sonra sesinde belli belirsiz bir acılıkla ekledi: «Bilirsin o hikâyesini, şil baştan hikâyesini. İşimiz gücümüz bu, şil baştan...»

Ondan sonra da «Şil baştan» hikâyesi aralık-

sız sürüp gitti. Daha ne komisyanlar, ne danışma kurulları toplanmadı ki... Ve bugün bitmiş bir işi geliştirmek şöyle dursun onu yıkıp geriye gidiyoruz. Değil on yıl, yirmi yıl öncesine, epli yıl gerilere götürülmek isteniyoruz.

Yücel gününden beri Türk sanatçılarının tek desteği, tek umut kapısı olan Devlet Resim ve Heykel Sergisinin, sanatımıza akılları sırayon vermek isteyenlerce baskı aracı gibi kullanılacak istediği şüku su var sanatçılarının içinde. DEVLET adına düzenlenilen bir serginin 28 yıl sonra basık tavanlı bir bodrum katına sıkıştırılmak istenmesi gönüllerimizde bir üzüntü iken, jüri üyelerinin açılmaması, devlet sırası gibi saldanması ayrıca hâli tereddütler u yandırmaktadır. Ne faydası var bunun, ne sağlar yöneticilere bilinmez. Bu gizliliğin, jüriye çağrılan kimseler için de kırıcı bir yanı olduğu görülmek istenmiyor mu?